

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1485)

zmiany

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres regulacji] Ustawa określa:

- 1) zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- 2) zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 3) organy właściwe do wykonania:
 - a) rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych (Dz.Urz. WE L 047 z 18.02.2004), zwanego dalej "rozporządzeniem 273/2004",
 - b) rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi (Dz.Urz. WE L 22 z 26.01.2005, str. 1; Dz.Urz. WE Polskie wydanie specjalne z 2005 r., t. 48, str. 1), zwanego dalej "rozporządzeniem 111/2005";
- 4) kary za nieprzestrzeganie przepisów ustawy i rozporządzeń wymienionych w pkt 3.

Art. 2. [Przeciwdziałanie narkomanii; finansowanie przeciwdziałania narkomanii] 1. Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, są finansowane ze środków własnych podmiotów wykonujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, środków przeznaczonych na realizację programów zdrowotnych finansowanych z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, oraz środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6, są finansowane z budżetu państwa z części pozostających w dyspozycji właściwych ministrów.

Art. 3. [Produkty lecznicze, substancje i preparaty chemiczne] Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) produktów leczniczych, które są środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub prekursorami, w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.^[1]);
- 2) substancji i preparatów chemicznych, które są prekursorami, w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.^[2]).

Art. 4. [Słowniczek] ^[3] Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) grzyby halucynogenne - grzyby zawierające substancje psychotropowe;
- 2) importer - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej, która dokonuje przywozu i składa zgłoszenie celne lub w imieniu której składane jest zgłoszenie celne;
- 3) jednostki naukowe - jednostki naukowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484);
- 4) konopie - rośliny z rodzaju konopie (*Cannabis L.*);
- 5) konopie włókniste - rośliny z gatunku konopie siewne (*Cannabis sativa L.*), w których suma zawartości delta-9-tetrahydrokannabinolu oraz kwasu tetrahydrokannabinolowego (kwasu delta-9-THC-2-karboksylowego) w kwiatowych lub owocujących wierzchołkach roślin, z których nie usunięto żywicy, nie przekracza 0,20% w przeliczeniu na suchą masę;
- 6) leczenie - leczenie zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych używaniem środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 7) leczenie substytucyjne - stosowanie, w ramach programu leczenia uzależnienia, produktów leczniczych lub środków odurzających o działaniu agonistycznym na receptor opioidowy;
- 8) mak - roślinę z gatunku mak lekarski (*Papaver somniferum L.*), zwaną również makiem ogrodowym albo uprawnym;
- 9) mak niskomorfinowy - roślinę z gatunku mak lekarski należącą do odmiany, w której zawartość morfiny w torebce (makówce) bez nasion, wraz z przylegającą do niej łodygą o długości do 7 cm, wynosi poniżej 0,06% w przeliczeniu na zasadę morfiny i na suchą masę wymienionych części rośliny;
- 10) mleczko makowe - sok mleczny torebki (makówki) maku;
- 11) narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich;
- 12) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych - działania ukierunkowane na zmniejszenie problemów zdrowotnych i społecznych wynikających z używania w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych;

- 13)** opium - stężały sok mleczny torebki (makówki) maku;
- 14)** osoba zagrożona uzależnieniem - osobę, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza duże prawdopodobieństwo powstania uzależnienia od środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo osobę sporadycznie używającą środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych;
- 15)** osoba uzależniona - osobę, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji;
- 16)** prekursor - prekursor narkotykowy będący substancją sklasyfikowaną, o której mowa w art. 2 pkt a rozporządzenia 273/2004, którego kategorię określa załącznik nr 1 do tego rozporządzenia;
- 17)** preparat - produkt leczniczy zawierający co najmniej jeden środek odurzający lub substancję psychotropową albo ich prekursory;
- 18)** producent - przedsiębiorcę wytwarzającego, przetwarzającego lub przerabiającego środki odurzające, substancje psychotropowe lub prekursory;
- 19)** przetwarzanie - czynności prowadzące do przemiany środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów na inne środki odurzające, substancje psychotropowe lub prekursory albo na substancje niebędące środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi lub prekursorami;
- 20)** przerób - otrzymywanie mieszanin środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów oraz nadawanie tym środkom lub substancjom postaci stosowanej w lecznictwie;
- 21)** przywóz - każde wprowadzenie na obszar celny Wspólnoty Europejskiej środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 22)** rehabilitacja - proces, w którym osoba z zaburzeniami psychicznymi spowodowanymi przez przyjmowanie środków odurzających lub substancji psychotropowych osiąga optymalny stan zdrowia, funkcjonowania psychicznego i społecznego;
- 23)** reintegracja - efekt działań określonych w art. 14-16 i art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. Nr 122, poz. 1143, z późn. zm.^[4]);
- 24)** słoma makowa - torebkę (makówkę) maku bez nasion, wraz z łodygą, lub poszczególne ich części;
- 25)** substancja psychotropowa - każdą substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w wykazie substancji psychotropowych stanowiącym załącznik nr 2 do ustawy;
- 26)** środek odurzający - każdą substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działającą na ośrodkowy układ nerwowy, określoną w wykazie środków odurzających stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy;
- 27)** środek zastępczy - substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym lub produkt, roślinę, grzyba lub ich część, zawierające taką substancję, używane zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów;

- 28)** uprawa maku lub konopi - każdą uprawę maku lub konopi bez względu na powierzchnię;
- 29)** uzależnienie od środków odurzających lub substancji psychotropowych - zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających lub substancji psychotropowych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem;
- 30)** używanie szkodliwe - używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając upośledzenie sądenia lub dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi;
- 31)** używanie środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego - wprowadzanie do organizmu człowieka środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, niezależnie od drogi podania;
- 32)** wewnątrzspółnotowa dostawa - przemieszczenie środków odurzających lub substancji psychotropowych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 33)** wewnątrzspółnotowe nabycie - przemieszczenie środków odurzających lub substancji psychotropowych z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34)** wprowadzanie do obrotu - udostępnienie osobom trzecim, odpłatnie lub nieodpłatnie, środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów lub środków zastępczych;
- 35)** wytwarzanie - czynności, za pomocą których mogą być otrzymywane środki odurzające, substancje psychotropowe, prekursorzy albo środki zastępcze, ich oczyszczanie, ekstrakcję surowców i półproduktów oraz otrzymywanie soli tych środków lub substancji;
- 36)** wywóz - każde wyprowadzenie poza obszar celny Wspólnoty Europejskiej środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 37)** ziele konopi - kwiatowe lub owocujące wierzchołki konopi, z których nie usunięto żywicy, a w przypadku roślin w stadium przed zawiązaniem wiechy - liście i łodygi konopi;
- 38)** żywica konopi - żywicę i inne produkty konopi zawierające delta-9-tetrahydrokannabinol lub inne aktywne biologicznie kannabinole.

Rozdział 2. Podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Art. 5. [Podmioty zobowiązane] 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

2. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, także przez:

- 1) przedszkola, szkoły i inne jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3-5 i 7-9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.^[5]);
- 2) szkoły wyższe;
- 3) zakłady opieki zdrowotnej i inne podmioty działające w ochronie zdrowia;

- 4) jednostki Wojska Polskiego, Policji i Straży Granicznej;
- 5) organy celne;
- 6) jednostki organizacyjne Służby Więziennej oraz zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich;
- 7) ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie i regionalne ośrodki polityki społecznej;
- 8) środki masowego przekazu.

3.^[6] W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe i inne podmioty, których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.^[7]), a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych, oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Art. 6. [Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Działalność w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzi Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwane dalej "Biurem".

2. Biuro jest jednostką budżetową podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

3.^[8] Do zadań Biura należy:

- 1) opracowywanie projektu Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz koordynowanie i monitorowanie jego wykonania, przy współpracy z innymi podmiotami właściwymi do podejmowania działań wynikających z tego programu;
- 2) opracowywanie i przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia raportu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uwzględniającego informacje, o których mowa w art. 11 ust. 2, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku;
- 3) wykonywanie zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, polegających na powierzaniu i wspieraniu wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji na podstawie pełnomocnictwa ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 4) inicjowanie działań zmierzających do ograniczania używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych;
- 5) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie analiz oraz badań naukowych nad problematyką narkomanii, w tym sporządzanie oceny epidemiologicznej zagrożeń narkomanią;
- 6) inicjowanie prac nad nowymi rozwiązaniami legislacyjnymi służącymi przeciwdziałaniu narkomanii;
- 7) dokonywanie okresowych ocen programów profilaktycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i readaptacyjnych pod względem ich skuteczności w zakresie ograniczenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych;
- 8) opracowywanie standardów w zakresie profilaktyki uzależnień oraz leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych;

- 9)** inicjowanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- 10)** udzielanie pomocy fachowej podmiotom realizującym zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w tym jednostkom samorządu terytorialnego, oraz podmiotom prowadzącym działalność oświatowo-informacyjną, badawczą, profilaktyczną, leczniczą, rehabilitacyjną i reintegracyjną;
- 11)** współpraca z organizacjami międzynarodowymi prowadzącymi działalność w zakresie przeciwdziałania narkomanii i likwidacji szkód nią wywołanych;
- 12)** prowadzenie krajowego systemu informacji o narkotykach oraz monitorowanie działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania narkomanii na poziomie krajowym i międzynarodowym, w tym:
- a)** zbieranie, gromadzenie, wymianę informacji i dokumentacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej, oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych,
 - b)** prowadzenie i inicjowanie badań dotyczących problemów narkotyków i narkomanii oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników,
 - c)** gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie baz danych dotyczących narkotyków i narkomanii,
 - d)** formułowanie wniosków sprzyjających kształtowaniu odpowiedniej do sytuacji strategii reagowania na problem narkomanii,
 - e)** koordynowanie działań ekspertów wojewódzkich, o których mowa w art. 9 ust. 6,
 - f)** gromadzenie i udostępnianie publikacji na temat narkotyków i narkomanii,
 - g)** pełnienie roli punktu obserwacyjnego (Focal Point) Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii,
 - h)** udział w pracach sprawozdawczych na rzecz organizacji międzynarodowych,
 - i)** współpraca z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii oraz Europejską Siecią Informacji o Narkotykach i Narkomanii (Reitox),
 - j)** opracowywanie i publikowanie corocznego raportu o stanie narkomanii w Polsce,
 - k)** bieżąca ocena realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 13)** podejmowanie działań interwencyjnych w sprawach skarg i wniosków dotyczących problematyki przeciwdziałania narkomanii, kierowanych do Biura lub do ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 14)** wykonywanie innych zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zleconych przez ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 14a)** dofinansowywanie kosztów szkoleń w dziedzinie uzależnienia;
- 15)** obsługa techniczno-organizacyjna Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Biuro, wykonując zadania, o których mowa w ust. 3, współpracuje z organami administracji publicznej wykonującymi zadania, o których mowa w art. 2, oraz może tworzyć zespoły robocze.

5. Zadania, o których mowa w ust. 3 pkt 12, realizuje Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii będące komórką organizacyjną Biura.

Art. 7. [Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

2. W Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, zwanym dalej "Krajowym Programem", określa się w szczególności: kierunki i rodzaje działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, harmonogram przyjętych działań, cele oraz sposoby ich osiągnięcia oraz ministrów odpowiedzialnych za ich realizację, a także podmioty właściwe do podejmowania określonych działań.

3. Koszty realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu są finansowane z budżetu państwa z części, których dysponentami są właściwi ministrowie odpowiedzialni za realizację określonych działań.

4. W Krajowym Programie określa się również kierunki działań przewidzianych do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

5. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, Krajowy Program, uwzględniając zagadnienia, o których mowa w ust. 2 i 4, oraz biorąc pod uwagę sytuację epidemiologiczną w zakresie zagrożeń narkomania, a także strategię działań wynikających z Europejskiego Planu Walki z Narkotykami.

Art. 8. [Informacja o realizacji Programu] 1. Minister właściwy do spraw zdrowia przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do dnia 30 września każdego roku, informację o realizacji działań wynikających z Krajowego Programu w roku poprzednim.

2. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi, w terminie do dnia 31 października, informację o realizacji Krajowego Programu w roku poprzednim.

Art. 9. [Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii; ekspert wojewódzki do spraw informacji o narkotykach i narkomanii] 1. Organ wykonawczy samorządu województwa opracowuje projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej "Wojewódzkim Programem", uwzględniając kierunki i rodzaje działań określone w Krajowym Programie oraz zadania w zakresie określonym w art. 2 ust. 1 pkt 1-3. Wojewódzki Program stanowi część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

2. Wojewódzki Program uchwała sejmik województwa.

3. Organ wykonawczy samorządu województwa:

1) odpowiada za przygotowanie projektu Wojewódzkiego Programu i jego realizację oraz koordynację;

2) udziela pomocy merytorycznej podmiotom realizującym zadania objęte Wojewódzkim Programem;

3) współdziała z innymi organami administracji publicznej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

4. Wojewódzki Program jest realizowany przez jednostkę wskazaną w tym programie.

5. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 3 pkt 1, organ wykonawczy samorządu województwa może powołać pełnomocnika.

6. Organ wykonawczy samorządu województwa powołuje i odwołuje eksperta wojewódzkiego do spraw informacji o narkotykach i narkomanii.

7.^[9] Do zadań eksperta wojewódzkiego do spraw informacji o narkotykach i narkomanii, realizowanych na terenie województwa ze środków określonych w budżecie samorządu województwa, należy:

1) zbieranie, gromadzenie, wymiana informacji i dokumentacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej, oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych;

- 2) prowadzenie i inicjowanie badań dotyczących problemów narkotyków i narkomanii oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników;
- 3) gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie baz danych dotyczących narkotyków i narkomanii;
- 4) formułowanie wniosków sprzyjających kształtowaniu adekwatnej do sytuacji strategii reagowania na problem narkomanii;
- 5) gromadzenie i udostępnianie publikacji na temat narkotyków i narkomanii;
- 6) gromadzenie i analiza informacji dotyczących nowo pojawiających się trendów w używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych.

Art. 10. [Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej "Gminnym Programem", uwzględniając zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 1-3 oraz kierunki działań wynikające z Krajowego Programu. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

3. Gminny Program uchwała rada gminy.

4. Gminny Program jest realizowany przez jednostkę wskazaną w tym programie.

5.^[10] W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Art. 11. [Obowiązek sprawozdawczy] 1. Organ wykonawczy samorządu województwa i gminy sporządza raport z wykonania w danym roku Wojewódzkiego Programu i Gminnego Programu i efektów ich realizacji, który przedkłada odpowiednio sejmikowi województwa lub radzie gminy, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

2. Organ wykonawczy samorządu województwa i gminy sporządza, na podstawie opracowanej przez Biuro ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Wojewódzkiego i Gminnego Programu, i przesyła ją do Biura, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Art. 12. [Rada do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Tworzy się Radę do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, zwaną dalej "Radą".
2. Rada działa przy Prezesie Rady Ministrów.
3. Rada jest organem koordynacyjno-doradczym w sprawach z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, statut Rady, uwzględniając szczegółowe warunki i tryb jej działania, w tym sposób działania zespołów roboczych, o których mowa w art. 17.

Art. 13. [Skład Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Członków Rady powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.
2.^[11] W skład Rady wchodzi:

- 1) przewodniczący - sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 2) zastępca przewodniczącego - sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 3) sekretarz - Dyrektor Biura;
- 4) członkowie - sekretarze lub podsekretarze stanu w urzędach obsługujących ministrów:
 - a) Sprawiedliwości,
 - b) właściwego do spraw oświaty i wychowania,
 - c) Obrony Narodowej,
 - d) właściwego do spraw rolnictwa,
 - e) właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - f) właściwego do spraw finansów publicznych - Szef Służby Celnej,
 - g) właściwego do spraw zagranicznych,
 - h) właściwego do spraw nauki,
 - i) właściwego do spraw gospodarki;
- 5) członek - przedstawiciel strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, przez nią wskazany.

3. Posiedzenia Rady zwoływane są co najmniej 2 razy w roku.

Art. 14. [Odwoływanie członków Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii] 1. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady z powodu:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) nieuczestniczenia w pracach Rady;
- 3) złożenia wniosku o jego odwołanie przez podmiot, którego osoba ta jest przedstawicielem;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo albo umyślne przestępstwo skarbowe.

2. W przypadku odwołania albo śmierci członka Rady właściwy podmiot przedstawia wniosek o powołanie innego przedstawiciela na członka Rady.

Art. 15. [Zadania Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii] ^[12] Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów i środków zastępczych;
- 2) występowanie do ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawach dotyczących tworzenia, zmian i uzupełnień do krajowych strategii i planów przeciwdziałania problemom wywoływanym przez obrót i używanie środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów;
- 3) monitorowanie informacji o realizacji krajowych strategii i planów działania;
- 4) monitorowanie realizacji Krajowego Programu;
- 5) zalecanie rozwiązań organizacyjnych w zakresie dotyczącym przeciwdziałania narkomanii;
- 6) współdziałanie z podmiotami, o których mowa w art. 5, w zakresie problematyki dotyczącej działalności Rady.

Art. 16. [Udział specjalistów] 1. Do udziału w posiedzeniach Rady przewodniczący Rady może zapraszać specjalistów zajmujących się problematyką przeciwdziałania narkomanii.

2. Rada wydaje opinie i przedstawia wnioski w formie uchwał podejmowanych większością głosów.

Art. 17. [Zespoły robocze] W celu wykonywania zadań Rady, przewodniczący Rady może powoływać zespoły robocze, w skład których wchodzi członkowie Rady lub inne osoby, w szczególności specjaliści zajmujący się problematyką przeciwdziałania narkomanii.

Art. 18. [Zwrot kosztów podróży] 1. Za udział w pracach Rady członkom Rady nie przysługuje wynagrodzenie.

2. Członkom Rady przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Rozdział 3. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i zapobiegawcza

Art. 19. [Zakres działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej] 1. Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i zapobiegawcza obejmuje:

- 1) promocję zdrowia psychicznego;
- 2) promocję zdrowego stylu życia;
- 3) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach;
- 4) edukację psychologiczną i społeczną;
- 5) edukację prawną;
- 6) działania interwencyjne.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów wychowawczych jednostek organizacyjnych systemu oświaty;
- 2) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów przygotowania zawodowego osób zajmujących się wychowaniem oraz profilaktyką w szkołach i innych placówkach systemu oświaty oraz w szkołach wyższych;
- 3) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów szkolenia żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, kandydatów na żołnierzy zawodowych oraz żołnierzy zawodowych;
- 4) prowadzenie działalności zapobiegawczej, w szczególności w środowiskach zagrożonych uzależnieniem;
- 5) wspieranie działań ogólnokrajowych i lokalnych organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz innych inicjatyw społecznych;
- 6) uwzględnianie problematyki zapobiegania narkomanii w działalności publicznej radiofonii i telewizji oraz innych środków masowego przekazu;
- 7) prowadzenie badań naukowych nad problematyką narkomanii.

3. Szczegółowe zadania z zakresu działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej określa Krajowy Program.

Art. 20. [Zakaz reklamy i promocji] 1. Zabrania się reklamy i promocji substancji psychotropowych lub środków odurzających.

2. Produkty lecznicze zawierające substancje psychotropowe lub środki odurzające mogą być reklamowane na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne.

3.^[13] Zabrania się reklamy i promocji środków spożywczych lub innych produktów przez sugerowanie, że:

- 1) posiadają one działanie takie jak substancje psychotropowe lub środki odurzające lub
- 2) ich użycie, nawet niezgodne z przeznaczeniem, może powodować skutki takie jak skutki działania substancji psychotropowych lub środków odurzających.

Art. 21. [Podstawy programowe i programy przygotowania zawodowego nauczycieli] 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględni w podstawie programowej kształcenia ogólnego problematykę promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia podejmie działania na rzecz uwzględnienia problematyki promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, w tym zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii w programach przygotowania zawodowego nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem i nauczaniem dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach systemu oświaty.

Art. 22. [Podmioty zobowiązane do prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej] 1. Ministrowie właściwi do spraw oświaty i wychowania, zdrowia, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, spraw wewnętrznych, administracji publicznej, transportu, Minister Obrony Narodowej i Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojego działania, są obowiązani rozwijać i popierać działalność edukacyjną oraz zapobiegawczą podejmowaną w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii.

2. Organy wymienione w ust. 1 są obowiązane prowadzić działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą polegającą na:

1) promocji zdrowego stylu życia;

2) wspieraniu działań ogólnokrajowych i lokalnych organizacji, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz innych inicjatyw społecznych.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, formy działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, mając na względzie dobro dzieci i młodzieży.

Art. 23. [Badania naukowe] ^[14] 1. Ministrowie właściwi do spraw zdrowia, szkolnictwa wyższego, finansów publicznych, spraw wewnętrznych, administracji publicznej, transportu, pracy, nauki i Minister Sprawiedliwości stwarzają warunki do prowadzenia badań naukowych nad problematyką narkomanii oraz badań statystycznych i epidemiologicznych.

2. Jednostki naukowe realizujące zadania w zakresie prowadzenia badań naukowych nad problematyką narkomanii, jeżeli jest to niezbędne dla prowadzenia takich badań, mogą posiadać, przechowywać oraz dokonywać zakupu środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych.

3. Jednostki naukowe, o których mowa w ust. 2, są obowiązane:

1) dokonywać zakupu środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów kategorii 1 w hurtowni farmaceutycznej na podstawie zapotrzebowania;

2) prowadzić ewidencję posiadanych środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych;

3) przechowywać posiadane środki odurzające, substancje psychotropowe, ich preparaty, prekursorów kategorii 1 oraz środki zastępcze w sposób zabezpieczający przed kradzieżą lub zniszczeniem.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, nauki, finansów publicznych oraz szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania w jednostkach naukowych, o których mowa w ust. 2, ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich preparatami, prekursorami kategorii 1 oraz środkami zastępczymi, uwzględniając konieczność uniemożliwienia dostępu osób trzecich do tych środków i substancji.

Art. 24. [Szkolenia; badania potwierdzające popełnienie przestępstwa] ^[15] 1. Ministrowie właściwi do spraw zdrowia, oświaty i wychowania, spraw wewnętrznych, administracji publicznej, finansów publicznych, transportu, pracy oraz Minister Obrony Narodowej i Minister Sprawiedliwości zapewniają przygotowanie niezbędnej liczby osób do realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1.

2. Jednostki organizacyjne administracji rządowej, jednostki organizacyjne Służby Więziennej, Żandarmerii Wojskowej oraz szkół wyższych prowadzące szkolenie osób, o których mowa w ust. 1, mogą posiadać, przechowywać oraz nabywać środki odurzające, substancje psychotropowe, ich preparaty, prekursorów kategorii 1 oraz środki zastępcze w ilości niezbędnej do prowadzenia tego szkolenia.

3. Jednostki organizacyjne administracji rządowej oraz Żandarmerii Wojskowej wykonujące czynności operacyjno-rozpoznawcze mogą wchodzić w posiadanie środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych w ilości niezbędnej do przeprowadzenia badań potwierdzających popełnienie przestępstwa lub naruszenie zakazu określonego w art. 44b.

4. Jednostki naukowe lub inne podmioty prowadzące badania z wykorzystaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych, celem ich identyfikacji i potwierdzenia popełnienia przestępstwa lub naruszenia zakazu określonego w art. 44b, mogą je posiadać, przechowywać oraz dokonywać zakupu w ilości niezbędnej do przeprowadzenia tych badań.

5. Jednostki i podmioty, o których mowa w ust. 2-4, są obowiązane:

- 1) nabywać środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory kategorii 1 w hurtowni farmaceutycznej na podstawie zapotrzebowania;
- 2) prowadzić ewidencję posiadanych środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych;
- 3) przechowywać i używać do celów szkoleniowych posiadane środki odurzające, substancje psychotropowe, ich preparaty, prekursory kategorii 1 oraz środki zastępcze w sposób zabezpieczający przed kradzieżą lub zniszczeniem;
- 4) niszczyć środki odurzające, substancje psychotropowe, ich preparaty, prekursory kategorii 1 oraz środki zastępcze w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieupoważnionych do tych środków i substancji.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, finansów publicznych, szkolnictwa wyższego i Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb oraz warunki nabywania i wchodzenia w posiadanie, przechowywania oraz używania do celów szkoleniowych środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych przez jednostki lub podmioty, o których mowa w ust. 2-4, a także warunki przechowywania środków odurzających, substancji psychotropowych, ich preparatów, prekursorów kategorii 1 oraz środków zastępczych, sposób ich niszczenia przez jednostki lub podmioty, o których mowa w ust. 2-4, uwzględniając zabezpieczenie tych substancji przed dostępem osób trzecich.

Rozdział 4. Postępowanie z osobami uzależnionymi

Art. 25. [Zasada dobrowolności] Podjęcie leczenia, rehabilitacji lub reintegracji osób uzależnionych jest dobrowolne, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 26. [Podmioty uprawnione do leczenia, rehabilitacji i reintegracji; bezpłatność leczenia] 1. Leczenie osoby uzależnionej prowadzi zakład opieki zdrowotnej lub lekarz wykonujący praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej.

2. Rehabilitację osoby uzależnionej mogą prowadzić:

- 1) lekarz posiadający specjalizację w dziedzinie psychiatrii;
- 2) osoba posiadająca certyfikat specjalisty terapii uzależnień.

3. W rehabilitacji osoby uzależnionej może uczestniczyć osoba posiadająca certyfikat instruktora terapii uzależnień.

4. Reintegrację osób uzależnionych mogą prowadzić centra integracji społecznej, tworzone na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym, oraz podmioty wymienione w ust. 1 i 2 oraz w art. 5 ust. 3.

5. Za świadczenia, o których mowa w ust. 1-4, udzielane osobie uzależnionej niezależnie od jej miejsca zamieszkania w kraju nie pobiera się od tej osoby opłat.

Art. 27. [Certyfikaty instruktora i specjalisty terapii uzależnień] 1. Certyfikaty, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3, są wydawane osobom, które ukończyły szkolenie w dziedzinie uzależnienia, zgodnie z programem wybieranym w drodze konkursu przeprowadzanego przez Biuro co najmniej raz w roku kalendarzowym.

2. Oferty konkursowe, składane do Biura, zawierają następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę (firmę), siedzibę i adres siedziby oferenta;
- 2) formę organizacyjno-prawną oferenta;

- 3) numer wpisu oferenta do rejestru przedsiębiorców, ewidencji działalności gospodarczej albo innego właściwego rejestru;
- 4) miejsce prowadzenia szkolenia;
- 5) planowane terminy rozpoczęcia i zakończenia szkolenia;
- 6) program szkolenia.

3. Podmiot prowadzący szkolenie jest obowiązany zapewniać:

- 1) kadrę dydaktyczną o kwalifikacjach odpowiednich dla właściwego przeprowadzenia szkolenia;
- 2) odpowiednią do realizacji programu kształcenia bazę dydaktyczną;
- 3) posiadanie wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia, uwzględniającego narzędzia oceny jakości kształcenia oraz metody tej oceny.

4. Oferty rozpatruje komisja konkursowa wyłoniona przez dyrektora Biura.

5. Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, kończy się egzaminem organizowanym przez Biuro co najmniej dwa razy w roku.

6. Egzamin końcowy składa się z części pisemnej i ustnej.

7. Certyfikat specjalisty terapii uzależnień może otrzymać osoba posiadająca wyższe wykształcenie medyczne lub wyższe wykształcenie w dziedzinie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji, socjologii, nauk o rodzinie lub teologii.

8. Certyfikat instruktora terapii uzależnień może otrzymać osoba posiadająca wykształcenie co najmniej średnie.

9. Osoby, które ukończyły szkolenie, o którym mowa w ust. 1, i uzyskały certyfikat instruktora terapii uzależnień oraz w terminie 3 lat od ukończenia tego szkolenia uzyskały tytuł magistra w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia lub ukończyły wyższą szkołę medyczną, mogą przystąpić do egzaminu w zakresie specjalisty terapii uzależnień bez konieczności uczestniczenia w szkoleniu.

10. Koszty szkolenia, o którym mowa w ust. 1, egzaminu oraz wydania certyfikatu ponosi uczestnik tego szkolenia.

11. Biuro prowadzi ewidencję wydawanych certyfikatów.

12. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, tryb składania ofert, kryteria ich oceny oraz terminy postępowania konkursowego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia najwyższego poziomu szkolenia.

13. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania, jakie powinny spełniać podmioty prowadzące szkolenia w dziedzinie uzależnień,
- 2) ramowe programy szkoleń w dziedzinie uzależnień,
- 3) tryb i sposób przeprowadzania egzaminu,
- 4) skład komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin,
- 5) wzory certyfikatów: instruktora terapii uzależnień i specjalisty terapii uzależnień

- uwzględniając konieczność zapewnienia najwyższego poziomu szkolenia oraz jego rodzaj.

Art. 27a. [Dofinansowanie kosztów szkoleń] ^[16] 1. Dyrektor Biura może dofinansować koszty szkolenia w dziedzinie uzależnienia jego uczestnikom, na ich wniosek, złożony za pośrednictwem podmiotu prowadzącego szkolenie w dziedzinie uzależnień, jeżeli osoby te są zatrudnione w jednostkach prowadzących rehabilitację, w tym w szczególności osobom wymienionym w art. 86.

2. Dyrektor Biura wskazuje termin składania wniosków, o których mowa w ust. 1, a także ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania przypadającą na jednego uczestnika szkolenia w dziedzinie uzależnienia oraz liczbę osób objętych dofinansowaniem, mając na względzie wysokość środków przewidzianych na ten cel w planie finansowym Biura.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, Dyrektor Biura zamieszcza, niezwłocznie po ich ustaleniu, na stronie biuletynu informacji publicznej Biura.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) adres miejsca zamieszkania;
- 3) terminy rozpoczęcia i zakończenia szkolenia w dziedzinie uzależnienia;
- 4) uzasadnienie wniosku.

5. O dofinansowaniu kosztów szkolenia w dziedzinie uzależnienia decyduje, z zastrzeżeniem ust. 1, kolejność wpływu wniosków, o których mowa w ust. 1, do wyczerpania środków przewidzianych na ten cel w planie finansowym Biura.

Art. 28. [Leczenie substytucyjne] 1. Osoba uzależniona może być leczona przy zastosowaniu leczenia substytucyjnego.

2.^[17] Leczenie substytucyjne może prowadzić zakład opieki zdrowotnej po uzyskaniu zezwolenia marszałka województwa, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora Biura odnośnie do spełniania wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

3. Zezwolenie na leczenie substytucyjne w zakładach opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności wydaje Dyrektor Generalny Służby Więziennej po zasięgnięciu opinii dyrektora Biura.

4. Zezwolenie na leczenie substytucyjne może otrzymać zakład opieki zdrowotnej, który posiada:

- 1) aptekę szpitalną lub zawarł umowę z apteką w zakresie zaopatrzenia w środek substytucyjny;
- 2) pomieszczenia przystosowane do:
 - a) wydawania środka substytucyjnego,
 - b) prowadzenia terapii grupowej,
 - c) pracy lekarza, terapeuty i pracownika socjalnego,
 - d) pobierania próbek do analizy,
 - e) przechowywania i przygotowania środków substytucyjnych w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieupoważnionych;
- 3) odpowiednie warunki kadrowe zapewniające realizację programu prowadzenia leczenia ambulatoryjnego dotyczące w szczególności kierownika programu oraz przeszkolonych w zakresie realizowanego programu pielęgniarek i pracowników pomocniczych.

5. Zezwolenia, o których mowa w ust. 2 i 3, są wydawane w drodze decyzji administracyjnej.

6. Zezwolenie na leczenie substytucyjne cofa się, gdy zakład opieki zdrowotnej przestał spełniać warunki stanowiące podstawę wydania zezwolenia.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania przy leczeniu substytucyjnym oraz szczegółowe warunki, które powinien spełniać zakład opieki zdrowotnej prowadzący leczenie substytucyjne, mając na względzie dobro osób uzależnionych.

Art. 29. [Zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i jednostki organizacyjne Służby Więziennej] 1. W zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej prowadzi się leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych umieszczonych w tych zakładach.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i reintegracyjnego w stosunku do osób uzależnionych, umieszczonych w:

- 1) zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich,
- 2) jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej
- mając na względzie dobro osób przebywających w tych jednostkach.

Art. 30. [Niepełnoletnia osoba uzależniona] 1. Na wniosek przedstawiciela ustawowego, krewnych w linii prostej, rodzeństwa lub faktycznego opiekuna albo z urzędu sąd rodzinny może skierować niepełnoletnią osobę uzależnioną na przymusowe leczenie i rehabilitację.

2. Czasu przymusowego leczenia i rehabilitacji nie określa się z góry, nie może on być jednak dłuższy niż 2 lata.

3. Jeżeli osoba uzależniona ukończy 18 lat, przed zakończeniem przymusowego leczenia lub rehabilitacji, sąd rodzinny może je przedłużyć na czas niezbędny do osiągnięcia celu leczenia lub rehabilitacji, łącznie nie dłuższy jednak niż określony w ust. 2.

4. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, toczy się według przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Rozdział 5. Prekursory, środki odurzające, substancje psychotropowe i środki zastępcze^[18]

Art. 31. [Podział środków odurzających] 1. Środki odurzające dzieli się na grupy w zależności od stopnia ryzyka powstania uzależnienia w przypadku używania ich w celach innych niż medyczne oraz zakresu ich stosowania w celach medycznych.

2. Podział środków odurzających na grupy I-N, II-N, III-N i IV-N określa załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 32. [Podział substancji psychotropowych] 1. Substancje psychotropowe dzieli się na grupy w zależności od stopnia ryzyka powstania uzależnienia w przypadku używania ich w celach innych niż medyczne oraz zakresu ich stosowania w celach medycznych.

2. Podział substancji psychotropowych na grupy I-P, II-P, III-P i IV-P określa załącznik nr 2 do ustawy.

Art. 33. [Dozwolone używanie środków odurzających i substancji psychotropowych] 1. Środki odurzające grup I-N i II-N oraz substancje psychotropowe grup II-P, III-P i IV-P mogą być używane wyłącznie w celach medycznych, przemysłowych lub prowadzenia badań.

2. Substancje psychotropowe grupy I-P mogą być używane wyłącznie w celu prowadzenia badań, a środki odurzające grupy IV-N wyłącznie w celu prowadzenia badań oraz w lecznictwie zwierząt - w zakresie wskazanym w załączniku nr 1 do ustawy.

Art. 34. [Posiadanie, przepadek i zniszczenie] 1. Środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory kategorii 1 może posiadać wyłącznie przedsiębiorca, jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna uprawniona na podstawie przepisów ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005.

2. Posiadane bez uprawnienia środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory kategorii 1 podlegają zabezpieczeniu przez organy ścigania lub organy celne w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym.

3. W przypadku gdy nie zostało wszczęte postępowanie karne, o przepadku na rzecz Skarbu Państwa środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów kategorii 1 orzeka sąd na wniosek wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego lub Naczelnego Inspektora Farmaceutycznego Wojska Polskiego.

4. W przypadku orzeczenia przez sąd o przepadku na rzecz Skarbu Państwa środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów kategorii 1 podlegają one zniszczeniu.

5.^[19] Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do przechowywania oraz niszczenia środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów kategorii 1 zabezpieczonych na potrzeby postępowania karnego, a także szczegółowy tryb i warunki ich przechowywania oraz niszczenia, mając na względzie ich rodzaje i podmioty wyspecjalizowane w ich niszczeniu, konieczność właściwego zabezpieczenia tych środków i substancji przed dostępem osób trzecich, a także zapewnienie sprawności postępowania karnego i jego koszt.

Art. 35. [Zezwolenia na wytwarzanie, przetwarzanie i przerób] 1. Środki odurzające lub substancje psychotropowe będące produktami leczniczymi może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie przedsiębiorca posiadający wydane na podstawie przepisów prawa farmaceutycznego zezwolenie na wytwarzanie produktów leczniczych, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.

2. Środki odurzające lub substancje psychotropowe niebędące produktami leczniczymi może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać wyłącznie przedsiębiorca, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego, określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.

3. Prekursory kategorii 1 może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie Głównego Inspektora Farmaceutycznego określające prekursory kategorii 1, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.

4. Środki odurzające grup I-N, II-N i IV-N, substancje psychotropowe grup I-P, II-P, III-P i IV-P lub prekursory kategorii 1 może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, w celu prowadzenia badań naukowych, wyłącznie jednostka naukowa, w zakresie swojej działalności statutowej, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem wytwarzania, przetwarzania lub przerobu.

5. Nie wymaga zezwolenia przerób środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów, jeżeli jest dokonywany w aptece, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne.

6. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1-4 i 7, mogą być wydane po stwierdzeniu przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, że przedsiębiorca występujący o wydanie zezwolenia zapewnia warunki produkcji i obrotu zabezpieczające przed użyciem środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów kategorii 1 objętych zezwoleniem przez osoby nieupoważnione lub w celach innych niż określone w wydanym zezwoleniu.

7. Środki odurzające grupy IV-N lub substancje psychotropowe grupy I-P może stosować, w celu prowadzenia badań naukowych, jednostka naukowa, w zakresie swojej działalności statutowej, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego, określającego środki lub substancje będące przedmiotem zezwolenia.

8. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1-4 i 7, określają dozwoloną wielkość i cel wytwarzania, przetwarzania, przerobu lub stosowania każdego środka odurzającego, substancji psychotropowej lub prekursora oraz termin ważności zezwolenia.

9. Środki odurzające, substancje psychotropowe lub prekursory kategorii 1, z zastrzeżeniem ust. 7, może stosować, w celu prowadzenia badań naukowych, wyłącznie jednostka naukowa, w zakresie swojej działalności statutowej, po zgłoszeniu tego faktu i uzyskaniu zezwolenia wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego.

10. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wydawania oraz cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1-4, 7 i 9, a także wymagania, jakie muszą spełniać podmioty posiadające te zezwolenia, w szczególności w zakresie przechowywania środków objętych zezwoleniem oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej ich posiadania i obrotu nimi, a także treść wniosku o wydanie tych zezwoleń - uwzględniając zapewnienie sprawności postępowania.

Art. 36. [Zezwolenia na zbiór lub sporządzanie wyciągów] 1. Zbiór mlecza makowego i opium z maku oraz ziela lub żywicy konopi innych niż włókniste jest dozwolony wyłącznie w celu prowadzenia badań naukowych, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

2. Sporządzanie wyciągów ze słomy makowej może odbywać się wyłącznie u przedsiębiorcy oraz w jednostce naukowej i Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych - w zakresie ich działalności statutowej, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wydawania i cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz treść wniosku o wydanie tych zezwoleń, uwzględniając zasadę poszanowania praw podmiotu ubiegającego się o zezwolenie oraz zapewnienie sprawności postępowania.

Art. 37. [Obrót międzynarodowy i wewnątrzspółnotowy] 1. Przywóz, wywóz, wewnątrzspółnotowa dostawa lub wewnątrzspółnotowe nabycie środków odurzających lub substancji psychotropowych mogą być dokonywane wyłącznie przez przedsiębiorców, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 2 lub art. 40 ust. 1 i 2.

2. Przywóz środków odurzających i substancji psychotropowych będących produktami leczniczymi może być dokonywany wyłącznie przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie, o którym mowa w art. 38 ust. 1a ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, po uzyskaniu pozwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego określającego środki lub substancje, które mogą być przedmiotem przywozu.

3. Przywóz lub wewnątrzspółnotowe nabycie środków odurzających lub substancji psychotropowych może nastąpić po uzyskaniu, dla każdej przesyłki przywożonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) pozwolenia na przywóz albo na wewnątrzspółnotowe nabycie, wydanego przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego, oraz
- 2) pozwolenia na wywóz albo na wewnątrzspółnotową dostawę, wydanego przez właściwe władze kraju wywozu.

4. Wywóz lub wewnątrzspółnotowa dostawa środków odurzających lub substancji psychotropowych może nastąpić po uzyskaniu, dla każdej przesyłki wywożonej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pozwolenia na wywóz albo na wewnątrzspółnotową dostawę, wydanego przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego na podstawie pozwolenia na przywóz lub wewnątrzspółnotowe nabycie wydanego przez właściwe władze kraju przywozu.

5. Przywóz, wywóz, wewnątrzspółnotowa dostawa lub wewnątrzspółnotowe nabycie słomy makowej mogą być dokonywane wyłącznie przez przedsiębiorców, o których mowa w art. 35 ust. 1 lub art. 40 ust. 1, po uzyskaniu pozwoleń przewidzianych w ust. 3 i 4.

6. Przewóz przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków odurzających, substancji psychotropowych oraz słomy makowej jest dozwolony na podstawie pozwolenia na wywóz, wydanego przez właściwe władze kraju wywozu dla każdej przesyłki.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 3-6, pozwolenia na wywóz albo wewnątrzspółnotową dostawę są dołączane do każdej przesyłki.

8. Przywóz środków odurzających do składu celnego jest zabroniony.

9. Przywóz środków odurzających, substancji psychotropowych do wolnych obszarów celnych jest zabroniony.

10. Przywóz, wywóz, wewnątrzspółnotowa dostawa lub wewnątrzspółnotowe nabycie środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów kategorii 1 na własne potrzeby lecznicze może być dokonywany na podstawie dokumentów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 12.

11. Pozwolenia na przywóz, wywóz, wewnątrzspółnotową dostawę lub wewnątrzspółnotowe nabycie środków odurzających i substancji psychotropowych stanowiących zapasy jednostek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej biorących udział w misjach, ćwiczeniach lub szkoleniach poza granicami kraju udziela Naczelny Inspektor Farmaceutyczny Wojska Polskiego na wniosek kierownika (dowódcy, komendanta, szefa) jednostki organizacyjnej.

12. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wydawania pozwoleń i dokumentów, o których mowa w ust. 3, 4 i 10, wzory tych pozwoleń i dokumentów, obowiązki podmiotów i osób posiadających te pozwolenia i dokumenty w zakresie przechowywania środków objętych pozwoleniem, wydawania tych środków jednostkom uprawnionym oraz prowadzenia

dokumentacji w zakresie ich posiadania i obrotu nimi, mając na względzie sprawność postępowania w sprawie udzielenia pozwoleń.

Art. 38. [Informacje o prekursorach] 1. Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerobu, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia i obrotu hurtowego prekursorami kategorii 1 przekazują Głównemu Inspektorowi Farmaceutycznemu informacje o wszelkich wzbudzających podejrzenie co do zgodności z przepisami prawa:

- 1) zamówieniach na te substancje;
- 2) działaniach z udziałem tych substancji;
- 3) próbach wykorzystania tych substancji.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również do prekursorów kategorii 2 i 3, z tym że informacje, o których mowa w tych przepisach, przekazuje się Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

3.^[20] Główny Inspektor Farmaceutyczny w odniesieniu do prekursorów kategorii 1, a Główny Inspektor Sanitarny w odniesieniu do prekursorów kategorii 2 i 3, w uzasadnionych przypadkach powiadamiają Policję, Straż Graniczną i organy celne o konieczności zatrzymania przesyłki prekursorów, która nie spełnia wymagań określonych w przepisach prawa.

4. Główny Inspektor Farmaceutyczny i Główny Inspektor Sanitarny prowadzą ewidencję informacji uzyskanych w trybie ust. 1 i 2.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób przekazywania informacji,
- 2) sposób prowadzenia ewidencji informacji uzyskanych w trybie ust. 1 i 2,
- 3) szczegółowy tryb i sposób powiadamiania, o którym mowa w ust. 3, a także wzór takiego powiadomienia,
- 4) tryb i sposób postępowania z przesyłką, o której mowa w ust. 3
- mając na uwadze uniemożliwienie nielegalnej produkcji prekursorów.

Art. 39. [Zezwolenia] 1. Zezwoleń, o których mowa w art. 35 ust. 1-4 i 7, art. 36 oraz art. 40, udziela się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia organ wydający zezwolenie, zwany dalej "organem zezwalającym":

- 1) może wzywać wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia on warunki określone przepisami ustawy;
- 2) może dokonać kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wniosku o udzielenie zezwolenia w celu stwierdzenia, czy podmiot spełnia warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

3. Zezwolenie wydaje się na czas nieoznaczony albo, na wniosek podmiotu ubiegającego się, na czas oznaczony.

4. Udzielenie zezwolenia, odmowa udzielenia zezwolenia oraz cofnięcie zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja o cofnięciu zezwolenia podlega natychmiastowemu wykonaniu.

5. Organ zezwalający w przypadku powzięcia informacji o tym, że podmiot, któremu udzielono zezwolenia, działa w sposób niezgodny z przepisami ustawy regulującymi działalność objętą zezwoleniem, wyznacza niezwłocznie termin do usunięcia tych nieprawidłowości.

6. Organ zezwalający cofa zezwolenie, w przypadku gdy:

- 1) podmiot, któremu udzielono zezwolenia, przestał spełniać warunki wymagane do wykonywania działalności określonej w zezwoleniu;
- 2) podmiot, o którym mowa w pkt 1, nie usunął, w wyznaczonym przez organ zezwalający terminie, stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z przepisami ustawy regulującymi działalność objętą zezwoleniem.

7. Podmiot, któremu udzielono zezwolenia, jest obowiązany zgłaszać organowi zezwalającemu wszelkie zmiany danych określonych w zezwoleniu.

8. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn, o których mowa w ust. 6, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia w takim samym zakresie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia.

9. Za udzielenie zezwolenia na wytwarzanie, przetwarzanie, przerób, stosowanie do badań oraz pozwoleń na przywóz, wywóz, wewnątrzwspólnotowe nabycie i wewnątrzwspólnotową dostawę środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów kategorii 1, a także zmianę tych zezwoleń lub pozwoleń pobierane są opłaty, które stanowią dochód budżetu państwa.

10. Przepisy ust. 1-9 i 11 stosuje się do zezwoleń, o których mowa w art. 35 ust. 1-4 i 7, art. 36 oraz art. 40, w zakresie nieuregulowanym w tych przepisach.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób pobierania opłat, o których mowa w ust. 9, uwzględniając w szczególności zakres wytwarzania, przetwarzania, przerobu środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów kategorii 1.

Art. 40. [Obrót hurtowy] 1. Obrót hurtowy środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi będącymi produktami leczniczymi może być prowadzony przez przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 72 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

2. Obrót hurtowy środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi, które nie są produktami leczniczymi, może być prowadzony przez przedsiębiorcę po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

3. Obrót hurtowy prekursorami kategorii 1 może być prowadzony przez przedsiębiorcę po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

4. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1-3, są obowiązani:

- 1) prowadzić dokumentację dotyczącą posiadanych środków odurzających, substancji psychotropowych lub ich preparatów oraz prekursorów kategorii 1;
- 2) przechowywać w komorach przeładunkowych posiadane środki odurzające, substancje psychotropowe lub ich preparaty oraz prekursory kategorii 1 w sposób zabezpieczający przed kradzieżą lub zniszczeniem.

5. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1-3, mogą być wydane po stwierdzeniu przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, że przedsiębiorca występujący o wydanie zezwolenia zapewnia warunki obrotu uniemożliwiające użycie środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów objętych zezwoleniem przez osoby nieupoważnione lub do celów innych niż określone w wydanym zezwoleniu.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wydawania oraz cofania zezwoleń, o których mowa w ust. 1-3, treść wniosku o wydanie tych zezwoleń, a także szczegółowe obowiązki podmiotów posiadających te zezwolenia, w szczególności w zakresie przechowywania środków objętych zezwoleniem, wydawania tych środków jednostkom uprawnionym oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej ich posiadania i obrotu nimi, a także w zakresie warunków, jakie podmiot musi spełniać celem przechowywania środków objętych zezwoleniem w komorach przeładunkowych, mając na względzie sprawność postępowania w sprawie udzielenia zezwoleń.

Art. 41. [Obrót detaliczny] 1. Obrót detaliczny środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i prekursorami będącymi produktami leczniczymi prowadzą apteki i punkty apteczne, zapewniając

odpowiednie warunki ich przechowywania uniemożliwiający dostęp osób nieuprawnionych do tych środków i substancji.

2. Preparaty zawierające środki odurzające lub substancje psychotropowe są wydawane z apteki wyłącznie na podstawie specjalnie oznakowanej recepty albo zapotrzebowania, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Do podmiotów, o których mowa w ust. 1, stosuje się art. 40 ust. 4.

4. Preparaty zawierające środki odurzające grupy II-N lub substancje psychotropowe grup III-P i IV-P mogą być wydawane z apteki na podstawie recept innych niż określone w ust. 2, a preparaty zawierające środki odurzające grupy III-N mogą być wydawane z apteki bez recepty.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki przechowywania przez apteki środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje oraz sposób prowadzenia dokumentacji w zakresie ich posiadania i obrotu, uwzględniając zabezpieczenie tych substancji przed dostępem osób trzecich;
- 2) szczegółowe warunki wystawiania recept i zapotrzebowań na preparaty zawierające środki odurzające lub substancje psychotropowe, wzory tych dokumentów oraz wydawania tych preparatów z aptek, uwzględniając warunki bezpieczeństwa dystrybucji preparatów.

Art. 42. [Dozwolone posiadanie] 1. Preparaty zawierające środki odurzające grup I-N, II-N i III-N lub substancje psychotropowe grup II-P, III-P i IV-P, które zostały dopuszczone do obrotu jako produkty lecznicze na podstawie przepisów prawa farmaceutycznego, może posiadać, w celach medycznych, po uzyskaniu zgody wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, zakład opieki zdrowotnej niemający apteki szpitalnej, zakład leczniczy dla zwierząt oraz lekarz, lekarz dentyista lub lekarz weterynarii, prowadzący praktykę lekarską, a także inny podmiot, którego działalność wymaga posiadania i stosowania tych preparatów.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje preparatów i ich ilości, jakie mogą posiadać podmioty, o których mowa w ust. 1, szczegółowe warunki zaopatrywania, przechowywania tych preparatów oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie ich posiadania i stosowania, a także rodzaje podmiotów, których działalność wymaga posiadania i stosowania preparatów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zabezpieczenie tych substancji przed niewłaściwym użyciem.

Art. 43. [Sprawozdania] 1. Przedsiębiorca i inna jednostka organizacyjna, którzy uzyskali zezwolenia, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 2 lub art. 40 ust. 1 i 2, lub pozwolenia, o których mowa w art. 37 ust. 3-5, są obowiązani do składania Głównemu Inspektorowi Farmaceutycznemu sprawozdań z działalności określonej w zezwoleniu lub pozwoleniu.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, tryb oraz terminy składania sprawozdań, o których mowa w ust. 1, uwzględniając niezbędne dane, jakie powinny zawierać.

Art. 44. [Nadzór; realizacja rozp. 273/2004 i 111/2005; podrabiane, zepsute lub sfalszowane środki odurzające, substancje psychotropowe i prekursorzy kategorii 1] 1. Nadzór nad wytwarzaniem, przetwarzaniem, przerobem, przechowywaniem, obrotem i niszczeniem środków odurzających, substancji psychotropowych oraz prekursorów kategorii 1 sprawuje wojewódzki inspektor farmaceutyczny właściwy ze względu na siedzibę wytwórcy, importera lub innego podmiotu wprowadzającego do obrotu - poprzez kontrolę realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia 273/2004, rozporządzenia 111/2005 i przepisów prawa farmaceutycznego.

2. Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 sprawuje państwowy powiatowy inspektor sanitarny właściwy ze względu na siedzibę wytwórcy, importera lub innego podmiotu wprowadzającego do obrotu - poprzez kontrolę realizacji obowiązków nałożonych na producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu wynikających z ustawy, rozporządzenia 273/2004 i rozporządzenia 111/2005 oraz wydawania pozwoleń - na zasadach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rozporządzeniu 273/2004 i rozporządzeniu 111/2005.

3. Organem właściwym do występowania do krajów trzecich z powiadomieniem przed wywozem w zakresie prekursorów kategorii 2 i 3, o którym mowa w art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia 111/2005, jest Główny Inspektor Sanitarny.

4. Inspektor do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych prowadzi rejestr producentów, importerów i innych podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory kategorii 2, uwzględniając dane, o których mowa w art. 3 ust. 6 rozporządzenia 273/2004, oraz powiadamia o zgłoszeniu właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia przekazuje Komisji Europejskiej informacje, o których mowa w art. 13 i 16 rozporządzenia 273/2004 i art. 32 rozporządzenia 111/2005.

6. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad przerobem, przechowywaniem, obrotem oraz zapasami środków odurzających i substancji psychotropowych w podległych jednostkach organizacyjnych - na zasadach i w trybie określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1 i 2.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad przerobem, przechowywaniem, obrotem oraz zapasami prekursorów grupy kategorii 2 i 3 w podległych jednostkach organizacyjnych - na zasadach i w trybie określonych w przepisach, o których mowa w ust. 2.

8. Podmioty, które w ramach swojej działalności posiadają podrobione, zepsute, sfalszowane środki odurzające, substancje psychotropowe i prekursory kategorii 1, ich mieszaniny, również jako składniki produktów leczniczych, lub którym upłynął termin ważności, niszczą te substancje w sposób określony w ust. 9.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i prekursorami kategorii 1, ich mieszaninami, produktami leczniczymi, podrobionymi, zepsutymi, sfalszowanymi lub którym upłynął termin ważności, zawierającymi w swoim składzie środki odurzające, substancje psychotropowe i prekursory kategorii 1, oraz prekursorami kategorii 1 stosowanymi w przemyśle kosmetycznym lub spożywczym, uwzględniając w szczególności wymogi zabezpieczenia przed ich niewłaściwym użyciem, sposoby niszczenia tych środków w zależności od ich rodzaju i ilości oraz podmioty obowiązane do pokrywania kosztów związanych z niszczeniem tych środków.

Art. 44a. [Odesłanie] ^[21] Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o której mowa w art. 35, 36 i 40, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.^[22]).

Art. 44b. [Środki zastępcze; zakaz wytwarzania i wprowadzania do obrotu] ^[23] Zakazuje się wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych.

Art. 44c. [Uprawnienia państwowego inspektora sanitarnego] ^[24] 1. W przypadku stwierdzenia wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środka zastępczego lub produktu, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest on środkiem zastępczym, właściwy państwowy inspektor sanitarny stosuje odpowiednio przepisy art. 27c ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.^[25]).

2. Główny Inspektor Sanitarny informuje opinię publiczną o wydaniu decyzji, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1.

Rozdział 6. Uprawa maku i konopi

Art. 45. [Ograniczenia uprawy] 1. Uprawa maku, z wyjątkiem maku niskomorfinowego, może być prowadzona wyłącznie na potrzeby przemysłu farmaceutycznego i nasiennictwa.

2. Uprawa maku niskomorfinowego może być prowadzona wyłącznie na cele spożywcze i nasiennictwa.

3. Uprawa konopi włóknistych może być prowadzona wyłącznie na potrzeby przemysłu włókienniczego, chemicznego, celulozowo-papierniczego, spożywczego, kosmetycznego, farmaceutycznego, materiałów budowlanych oraz nasiennictwa.

4. Uprawa konopi innych niż wymienione w ust. 3 jest zabroniona.

Art. 46. [Warunki legalności upraw i skupu] 1.^[26] Uprawa maku może być prowadzona na określonej powierzchni, w wyznaczonych rejonach, na podstawie zezwolenia na uprawę, przy zastosowaniu

materiału siewnego kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany w rozumieniu przepisów o nasiennictwie oraz dodatkowo umowy kontraktacji, zawartej z podmiotem posiadającym zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie działalności w zakresie skupu maku.

2.^[27] Uprawa konopi włóknistych może być prowadzona na określonej powierzchni, w wyznaczonych rejonach, na podstawie zezwolenia na uprawę, przy zastosowaniu materiału siewnego kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany w rozumieniu przepisów o nasiennictwie oraz dodatkowo:

- 1) umowy kontraktacji, zawartej z podmiotem posiadającym zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie działalności w zakresie skupu konopi włóknistych, niebędącym upoważnionym głównym przetwórcą w rozumieniu art. 91 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych ("rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku") (Dz.Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1234/2007", lub
- 2) umowy sprzedaży, o której mowa w art. 91 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1234/2007, zawartej z podmiotem posiadającym zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie działalności w zakresie skupu konopi włóknistych oraz będącym upoważnionym głównym przetwórcą w rozumieniu art. 91 ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007, a w przypadku przetwórcy pochodzącego z państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska - upoważnionym przez to państwo, lub
- 3) umowy o przetworzenie słomy konopnej na włókno, o której mowa w art. 91 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1234/2007, zawartej z podmiotem posiadającym zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie działalności w zakresie skupu konopi włóknistych oraz będącym upoważnionym głównym przetwórcą w rozumieniu art. 91 ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007, a w przypadku przetwórcy pochodzącego z państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska - upoważnionym przez to państwo, lub
- 4) zobowiązania do przetworzenia słomy konopnej na włókno we własnym zakresie, zgodnie z art. 91 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia nr 1234/2007, składanego Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, w przypadku gdy prowadzący uprawę konopi włóknistych jest jednocześnie upoważnionym głównym przetwórcą w rozumieniu art. 91 ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007.

3. Stosowanie materiału siewnego maku lub konopi włóknistych kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany w rozumieniu przepisów o nasiennictwie potwierdza się fakturą zakupu tego materiału siewnego oraz etykietą z opakowań materiału siewnego tych roślin.

4.^[28] Działalność w zakresie skupu:

- 1) maku, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1,
- 2) konopi włóknistych na podstawie umów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2

- może prowadzić podmiot posiadający zezwolenie marszałka województwa właściwego dla miejsca położenia uprawy, określające w szczególności zakres i cel prowadzonej działalności.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, wydaje się w drodze decyzji, na wniosek, który zawiera:

- 1) imię, nazwisko, określenie miejsca zamieszkania i adres albo nazwę (firmę), siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) numer NIP albo numer REGON wnioskodawcy;
- 3) adres miejsca wykonywania działalności w zakresie skupu;
- 4) informację o zakresie i celu podejmowanej działalności.

6.^[29] Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się:

- 1) oświadczenie, że wnioskodawca dysponuje magazynem lub środkiem transportu, zabezpieczonym przed kradzieżą torebki (makówki), o której mowa w art. 48 ust. 1, lub
- 2) kopię decyzji Prezesa Agencji Rynku Rolnego o wpisie do rejestru uznanych pierwszych przetwórców słomy lnianej lub konopnej na włókno w rozumieniu przepisów o organizacji niektórych rynków rolnych albo o udzieleniu upoważnienia głównemu przetwórcy w rozumieniu art. 91 ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007 albo kopię dokumentu potwierdzającego uznanie przetwórcy albo upoważnienie głównego przetwórcy przez państwo członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska - w przypadku zezwolenia marszałka województwa na działalność w zakresie skupu konopi włóknistych na podstawie umowy sprzedaży;
- 3) zobowiązanie do przekazywania na żądanie marszałka województwa informacji dotyczących zakresu i celu prowadzonej działalności.

7.^[30] Marszałek województwa cofa zezwolenie w razie naruszenia warunków prowadzenia działalności określonych w ustawie lub w zezwoleniu.

8.^[31] Sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zdrowia oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa, określi, w drodze uchwały, ogólną powierzchnię przeznaczoną corocznie pod uprawy maku lub konopi włóknistych oraz rejonizację tych upraw, mając na względzie zagrożenie narkomanią, zapotrzebowanie na surowce pochodzące z tych upraw oraz tradycję uprawy maku i konopi włóknistych na danym terenie.

Art. 47. [Zezwolenie na uprawę] 1. Zezwolenie na uprawę maku lub konopi włóknistych wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia uprawy.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się, w drodze decyzji, na wniosek zawierający:

- 1) imię, nazwisko, określenie miejsca zamieszkania i adres albo nazwę (firmę), siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) informację o odmianie maku lub konopi włóknistych, powierzchni uprawy oraz numer działki ewidencyjnej w ewidencji gruntów i budynków, określonej na podstawie przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego;
- 3) informację o rodzaju umowy albo o zobowiązaniu do przetworzenia słomy konopnej na włókno, o których mowa w art. 46 ust. 2;
- 4) oświadczenie wnioskodawcy, że dysponuje pomieszczeniem zabezpieczonym przed kradzieżą torebki (makówki), o której mowa w art. 48 ust. 1;
- 5) oświadczenie wnioskodawcy, że nie był karany za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 63 lub 64, i wykroczenia, o którym mowa w art. 65.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) podmiot, dla którego je wydano;
- 2) numer kolejny zezwolenia;
- 3) odmianę maku lub konopi włóknistych;
- 4) powierzchnię uprawy maku lub konopi włóknistych;
- 5) numer działki, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, na której prowadzona będzie uprawa maku lub konopi włóknistych;

6) termin ważności;

7) datę wydania zezwolenia.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) odmawia wydania zezwolenia, jeżeli wnioskodawca nie daje rękojmi należytego zabezpieczenia zbioru z tych upraw przed wykorzystaniem do celów innych niż określone w ustawie, a w szczególności:

1) nie dysponuje помещением zabezpieczonym przed kradzieżą torebki (makówki), o której mowa w art. 48 ust. 1, lub

2) był karany za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 63 lub 64, lub

3) był karany za popełnienie wykroczenia, o którym mowa w art. 65.

5. Zezwolenie cofa się w razie naruszenia warunków prowadzenia działalności określonych w ustawie lub w zezwoleniu.

6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi rejestr wydawanych zezwoleń.

Art. 48. [Obowiązki producenta rolnego] 1. Torebkę (makówkę) z nasionami, uzyskaną z uprawy maku prowadzonej na potrzeby przemysłu farmaceutycznego, wraz z przylegającą do niej łodygą o długości do 7 cm, w całości przekazuje się podmiotowi prowadzącemu kontraktację maku, na warunkach określonych w umowie kontraktacji. Słomę makową, pozostałą po oddzieleniu torebki (makówki) i przylegającej do niej łodygi o długości do 7 cm, niszczy prowadzący uprawę w sposób określony w umowie kontraktacji.

2. Słomę makową z uprawy maku niskomorfinowego niszczy prowadzący uprawę na swój koszt, w sposób określony w umowie kontraktacji.

3. Pozostałe na polu resztki poźniwe maku niszczy się w miejscu prowadzenia uprawy, w wyniku wykonania odpowiedniego zabiegu agrotechnicznego, na warunkach określonych w umowie kontraktacji.

Art. 49. [Uprawa prowadzona na potrzeby szczególne] Przepisów art. 45-48, z wyjątkiem przepisów dotyczących obowiązku niszczenia słomy makowej i resztek poźniwych maku, nie stosuje się do upraw maku i konopi prowadzonych przez jednostkę naukową oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, w ramach działalności statutowej, a także przez podmiot zajmujący się hodowlą roślin i stosujący konopie włókniste w celach izolacyjnych.

Art. 50. [Nadzór nad uprawami] 1. Nadzór nad uprawami maku lub konopi włóknistych sprawuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia tych upraw.

2. W ramach wykonywania nadzoru osoby upoważnione przez organ, o którym mowa w ust. 1, są uprawnione do:

1) wejścia na grunty, na których są prowadzone uprawy maku lub konopi włóknistych, oraz dojścia do tych gruntów przez inne nieruchomości;

2) kontroli dokumentów uprawniających do prowadzenia upraw maku lub konopi włóknistych;

3) żądania wyjaśnień od prowadzącego uprawy maku lub konopi włóknistych.

3. Osoby upoważnione do wykonywania czynności określonych w ust. 2 są obowiązane do okazania upoważnienia wydanego przez organ sprawujący nadzór.

Art. 51. [Rozwinięcie] ^[32] W przypadku stwierdzenia prowadzenia upraw maku lub konopi włóknistych w sposób niezgodny z art. 46 i 47 wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydaje nakaz zniszczenia tych upraw

przez zaoranie, przekopanie gruntu albo w inny sposób, który zapewni skuteczne wykonanie tego nakazu, na koszt prowadzącego uprawę; nakazowi nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 52. [Zadania zlecone] Zadania, o których mowa w art. 47, 50 i 51, są wykonywane przez gminę jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Rozdział 6a. Kara pieniężna^[33]

Art. 52a. [Wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu] 1. Kto wytwarza lub wprowadza do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środek zastępczy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 20 000 zł do 1 000 000 zł.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza, w drodze decyzji, właściwy państwowy inspektor sanitarny. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Ustalając wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, właściwy państwowy inspektor sanitarny uwzględnia w szczególności ilość wytworzonego lub wprowadzonego do obrotu środka zastępczego.

4. Do kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.^[34]), z tym że organowi, o którym mowa w ust. 2, przysługują uprawnienia organu podatkowego.

5. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

Rozdział 7. Przepisy karne

Art. 53. [Nielegalne wytwarzanie, przetwarzanie albo przerób] 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe albo przetwarza słomę makową,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 54. [Przyrządy, naczynia; karalne przygotowania] 1. Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto:

1) przystosowuje do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania, przerobu lub konsumpcji środków odurzających lub substancji psychotropowych naczynia i przyrządy, choćby były wytworzone w innym celu, albo

2) wchodzi w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 53 ust. 2.

Art. 55. [Nielegalny obrót międzynarodowy i wewnątrzspółnotowy] 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzspółnotowego nabycia, wewnątrzspółnotowej dostawy lub przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową,

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. 56. [Wprowadzenie do obrotu i uczestniczenie w obrocie] 1. Kto, wbrew przepisom art. 33-35 i 37, wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie,

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 10.

Art. 57. [Karalne przygotowanie] 1. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 55 ust. 1 lub art. 56 ust. 1,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 55 ust. 3 lub art. 56 ust. 3,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 58. [Udzielanie oraz ułatwanie, umożliwianie albo nakłanianie do użycia] 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2.^[35] Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 59. [Udzielanie oraz ułatwanie albo nakłanianie do użycia w celu osiągnięcia korzyści] 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji,

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 60. [Niezawiadomienie o przestępstwie] Kto, będąc właścicielem lub działającym w jego imieniu zarządcą albo kierownikiem zakładu gastronomicznego, lokalu rozrywkowego lub prowadząc inną działalność usługową, mając wiarygodną wiadomość o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 56, 58 lub 59 na terenie tego zakładu lub lokalu, nie powiadamia o tym niezwłocznie organów ścigania,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 61. [Nielegalny obrót prekursorami] ^[36] Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, w celu niedozwolonego wytworzenia środka odurzającego lub substancji psychotropowej, wytwarza, przetwarza, przerabia, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy, przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa, nabywa, posiada, przechowuje lub wprowadza do obrotu prekursorzy,

podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 62. [Nielegalne posiadanie] 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2.^[37] Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 63. [Nielegalna uprawa i zbiór] 1.^[38] Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak, z wyjątkiem maku niskomorfinowego, konopie, z wyjątkiem konopi włóknistych, lub krzew koki, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2.^[39] Tej samej karze podlega, kto, wbrew przepisom ustawy, zbiera mleczko makowe, opium, słomę makową, liście koki, żywicę lub ziele konopi innych niż włókniste.

3.^[40] Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest uprawa mogąca dostarczyć znacznej ilości słomy makowej, liści koki, żywicy lub ziela konopi innych niż włókniste, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 64. [Kradzież] Kto zabiera, w celu przywłaszczenia, środki odurzające, substancje psychotropowe, mleczko makowe lub słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 65. [Nielegalna uprawa maku niskomorfinowego lub konopi włóknistych] Kto, wbrew przepisom ustawy, uprawia mak niskomorfinowy lub konopie włókniste, podlega karze grzywny.

Art. 66. [Nielegalny obrót prekursorami] Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, wytwarza, przetwarza, przerabia, stosuje, dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy, przewozi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa, nabywa, posiada lub przechowuje prekursorzy, podlega karze grzywny.

Art. 67. [Naruszenie zasad ewidencji] Kto, wbrew przepisom ustawy, rozporządzenia 273/2004 lub rozporządzenia 111/2005, nie dopełnia obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzania, przetwarzania, przerobu środków odurzających, substancji psychotropowych lub prekursorów i obrotu nimi albo w inny sposób narusza przepisy określające zasady stosowania środków, substancji lub prekursorów i obrotu nimi, podlega karze grzywny.

Art. 68. [Nielegalna reklama lub promocja] ^[41] Kto prowadzi reklamę lub promocję wbrew zakazom określonym w art. 20 ust. 1 lub 3, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 69. [Tryb orzekania; przepadek] 1. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 65-67 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

2. W razie ukarania za wykroczenie określone w art. 65 lub 66 orzeka się przepadek przedmiotów wykroczenia, a także przedmiotów pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z wykroczenia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy. Sąd, orzekając przepadek przedmiotów, może zarządzić ich zniszczenie. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.

Art. 70. [Przepadek; nawiązka] 1. W razie skazania za przestępstwa określone w art. 53-61, 63 i 64 można orzec przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były własnością sprawcy.

2. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 62 oraz w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania karnego orzeka się przepadek środka odurzającego lub substancji psychotropowej, nawet jeżeli nie był własnością sprawcy. Sąd, orzekając przepadek przedmiotów, może zarządzić ich zniszczenie. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół.

3. Przepadku nie orzeka się, jeżeli środek odurzający lub substancja psychotropowa są własnością osoby trzeciej, a sprawca uzyskał je w drodze przestępstwa lub wykroczenia albo wszedł w ich posiadanie w

sposób rażąco naruszający obowiązki pracownicze albo warunki umowy łączącej go z właścicielem tych środków odurzających lub substancji psychotropowych.

4. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 53-63 sąd może orzec na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii nawiązkę w wysokości do 50 000 zł.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do sprawcy przestępstwa określonego w art. 62 ust. 1, jeżeli jest on osobą uzależnioną.

Art. 71. [Postępowanie w przedmiocie leczenia lub rehabilitacji osób uzależnionych] 1. W razie skazania osoby uzależnionej za przestępstwo pozostające w związku z używaniem środka odurzającego lub substancji psychotropowej na karę pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono, sąd zobowiązuje skazanego do poddania się leczeniu lub rehabilitacji w zakładzie opieki zdrowotnej i oddaje go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia.

2. Sąd może zarządzić wykonanie zawieszony kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany w okresie próby uchyła się od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, albo dopuszcza się rażącego naruszenia regulaminu zakładu, do którego został skierowany.

3. W razie skazania osoby uzależnionej, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 1, na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, sąd może orzec umieszczenie sprawcy przed wykonaniem kary w odpowiednim zakładzie opieki zdrowotnej.

4. Czasu pobytu w zakładzie opieki zdrowotnej nie określa się z góry, nie może on jednak być dłuższy niż 2 lata; o zwolnieniu z zakładu rozstrzyga sąd na podstawie wyników leczenia lub rehabilitacji. Jeżeli skazany nie poddaje się leczeniu lub rehabilitacji albo dopuszcza się rażącego naruszenia regulaminu zakładu opieki zdrowotnej, zwolnienie może nastąpić także na wniosek zakładu prowadzącego leczenie.

5. Sąd rozstrzyga po zakończeniu leczenia lub rehabilitacji, czy orzeczoną karę pozbawienia wolności należy wykonać.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w przedmiocie leczenia lub rehabilitacji osób uzależnionych, o których mowa w ust. 1-3, mając na względzie dobro osoby uzależnionej.

Art. 72. [Zawieszenie postępowania] 1. Jeżeli osoba uzależniona lub używająca substancje psychoaktywne szkodliwie, której zarzucono popełnienie przestępstwa zagrożonego karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, podda się leczeniu i rehabilitacji lub udziałowi w programie profilaktyczno-leczniczym prowadzonym przez zakład opieki zdrowotnej lub inny podmiot działający w ochronie zdrowia, prokurator może zawiesić postępowanie do czasu zakończenia leczenia.

2. Po podjęciu postępowania prokurator, uwzględniając wyniki leczenia postanawia o dalszym prowadzeniu postępowania albo występuje do sądu z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania.

3. Na postanowienie o dalszym prowadzeniu postępowania podejrzanemu przysługuje zażalenie.

4. W wypadku wskazanym w ust. 2 warunkowe umorzenie można zastosować do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.

Art. 73. [Zawieszenie postępowania sądowego] Przepis art. 72 stosuje się odpowiednio w postępowaniu sądowym do chwili zamknięcia przewodu sądowego.

Art. 74. [Wyłączenie stosowania art. 96-98 KK] W zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale nie stosuje się art. 96-98 Kodeksu karnego.

Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 75. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.^[42]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9³ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„ 1. Opłaty, o których mowa w art. 9² ust. 1, mogą być wykorzystane przez zarządy województw wyłącznie na finansowanie:

1) zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy;

2) zadań określonych w Wojewódzkim Programie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485).

„

2) art. 18² otrzymuje brzmienie:

„ Art. 18². Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele. ”.

Art. 76. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 1998 r. Nr 90, poz. 575, z późn. zm.^[43]) w art. 4 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„ 9) przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi. ”.

Art. 77. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2532, z późn. zm.^[44]) w tabeli stanowiącej załącznik do ustawy, w części IV Zezwolenia pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„ 27. Od zezwoleń wydawanych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii:

1) na uprawę maku lub konopi włóknistych 25 zł

2) na skup maku na podstawie umowy kontraktacji lub skup konopi włóknistych na podstawie umowy kontraktacji albo umowy sprzedaży 120 zł

”.

Art. 78. W ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.^[45]) w art. 11 w ust. 1 pkt 5a otrzymuje brzmienie:

„ 5a) przyjmowanie i gromadzenie danych dotyczących prekursorów kategorii 2, określonych w przepisach o przeciwdziałaniu narkomanii, ”.

Art. 79. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.^[46]) w art. 68 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„ 6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do środków odurzających i substancji psychotropowych, których przywóz z zagranicy określają przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485). ”.

Art. 80. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.^[47]) w art. 75 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie: